D·N
27/8 1955

Eisenhowers varning

President Eisenhowers tal vid de amerikanska juristernas kongress i Philadelphia har tolkats på olika sätt. På vissa håll — den främste representanten är New York Times berömde Washingtonkorrespondent James Reston — betonar man starkt att Eisenhower velat varna för den optimism som framträtt under veckorna efter den stora genèvekonferensen; såväl Eisenhower själv som andra företrädare för regeringen har tidigare stimulerat denna optimism genom allmänt uppmuntrande och positiva uttalanden om konferensens resultat. På andra håll säga det att Eisenhower endast upprepat vad han sade i Genève och att hans senaste anföranden markerar kontinuiteten i amerikansk utrikespolitik. I själva verket går dessa båda "tolkningar" i det väsentliga ut på samma sak. Genom Eisenhowers tal har det klarlagts att den amerikanska statsledningen i den värdskapliga anda som behärskade Genèvemötet ser endast en första ansats till verklig avspänning; det behövs handlingar, inte bara tal från ryssarnas sida för att en äkta och varaktig förändring i det politiska klimatet skall intrida.

Det centrala i Eisenhowers tal är förklaringen att Amerika inte tror på en avspänning som innebär ett accepterande av det nuvarande tillståndet av status quo. Det "korståg för freden" som Eisenhower proklamerar — genom ordet korståg skaffar han sig en propagandistisk trumf som ryssarna inte gärna kan hjuda över — måste gå ut på att ryssarna på en rad punkter gör eftergifter innan den av alla eftertraktade verkliga avspänningen nås. "Önskan att undvika krig kan framkalla öppna eller indirekt erkända överenskommelser om att orättfärdigheter som för närvarande finns skall bli rådande även i framtiden. Vi får inte bli delaktiga i någon sådan falsk överenskommelse. I så fall skulle vi kränka vårt eget samvete. De som lider av orätten skulle betrakta oss som hjälpare åt deras förtryckare. Inför historien skulle vi ha sålt människornas frihet för illusionen av en falsk fred. Framför allt skulle vi göra framtida konflikter ofrånkomliga." På tre punkter konkretiserar Eisenhower, i nära anslutning till deklarationen i Genève, sina fordringar. Uppdelningen av Tyskland måste upphöra, Ryssarna får inte upprätthålla allt välde i de erövrade, fängna länderna. "En internationell politisk maskin som arbetar inom suveräna folks gränser för att förbereda en politisk och ideologisk omstörtning" kan inte vara förenlig med en fredlig sammanlevnad nationerna emellan. Vicepresident Nixon, som ungefär samtidigt talade i Philadelphia, yttrade i huvudsak detsamma, men utförde på några punkter ytterligare Eisenhowers krav. Således begärde han att Kommunist-Kinas trupper skulle dras tillbaka från Korea, att fria val skulle hållas i detta land och att Nord- och Sydkorea skulle återföreneas; han talade också om att "angripden, fördrivnerna, bevakningstornen, maskingevären bakom järnridån" måste försvinna.

Kan en äkta fred, en äkta avspänning uppnås på denna väg? Eisenhower ställde frågan och besvarade den med ja. Det enda skäl för denna hoppfullhet som han anförde var att den nygrundade amerikanska staten befästs och vuxit i styrka, trots att världsopinionen vid denna tid i den nya republiken såg en konsigherd konstruktion som inte länge kunde äga bestånd.

Argumentet är inte starkt. Ryssarna har bestämt sagt ifrån att de inte kan gå med på Tysklands enande (annat än under villkor som leder till att Tyskland blir kommunistiskt), och de har lika bestämt avvisat kraven på frigörelse av satellitstaterna och andra erövrade länder samt avvecklingen av den kommunistiska propagandan i demokraterna. Det lär inte finnas någon ärlig iakttagare som vill påstå att någon som helst realitet finns för att den ryska hållningen i dessa frågor inom en överskådlig framtid skall förändras. Och den ryska ståndpunkten är i och för sig väl förståelig. Hur skulle tyrannerna i Moskva kunna upprätthålla Österrike och raden av satelliter och erövrade stater från Bulgarien till Baltikum; det vore, det måste man erkänna, hur hårt man än dömer den ryska politiken, en självuppgivelse som knappast någon regim i världen utan nödtvång underkastat sig.

Eisenhowers tal är därför främst en erinran om att motsättningen mellan demokrati och tyranni är lika stark som tidigare, även om ökade risken och hotelserna fått vika för avspänningspropaganda. Ryssarna kommer att fortsätta med propagandan utan handling i hopp om att därmed mjuka upp Västerns position, undergräva sammanhållningen och om möjligt framkalla splittring. Västerns svar är den allmänna fredspropaganda som i nuiden är grundvalen för all framgångsrik agitation jämte krav på ryska eftergifter som från demokratisk synpunkt är starkt motiverade, men om vilkas faktiska hopplöshet alla med någon insikt i läget är ense. Oktoberkonferensen med Ian utrikesministrarna kan endast bli en repetition av skådespelet i Genève. Det avgörande är att propagandan inte slår över i en illusionism som leder till Västerns försvagande. Eisenhowers senaste tal är en garanti för att så kommer det inte att gå.

Den trägne alibisten

Professor Böök har ofta uppträtt som domare och profet. Han talar i efterhand om hur statsmännen skulle ha betett sig för att ordna allt till det bästa; kanstöperier av denna typ är ett väsentligt inslag i hans senaste bok. Han talar också ofta om hur världen egentligen är beskaffad och hur utvecklingen kommer att gestalta sig. År 1933 hyllade han Hitler som den store frelsaren, år 1940 som den store erövraren och segraren. Han har inte haft tur i sina förutsägelser.

Dessemellan drar han sig tillbaka till en förment djupare tankesfär. Gr[illegible]styr världen och ordnar allt till det bästa; vi människor skall därför ställa oss utanför och i begrundan och beundran följa hur Guds utvalda redskap, segrarna och stormakterna, ställer människlighetens liv. Efter felspekulationerna kring Hitler har detta finrum helt naturligt blivit professor Bööks huvudsakliga visteleserl. Som alibi för den maktdyrkan som han själv uppfattar som djupsinnig resignation söker han visa att berömda tänkare förr och nu egentligen funderat på samma sätt; tvångsrekryteringen av medbrottslingar, som drivs med förbluffande hänsynslöshet, omfattar bland andra Marx och Hegel, Tegnér och Geijer, Tocqueville och Burckhardt. Den senaste razzian har gjorts i några i sommar publicerade artiklar i Svenska Dagbladet.

Huvuddanken, framförd med en air av tung visshet, som kontrasterar mot reflexionernas trivialitet, är alldeles densamma som för femton år sedan. Inför Hitlers segrar måste den insiktsfulle begripa att det i själva verket var Gud som regisserade; så stora segrar måste betyda ett framsteg (även om endast folk av Bööks klass kunde fatta det), och de stora framstegen är led i Guds världsplan. "Vi är alla vassrör som vajar hit och dit för stormen, och huvudena böjs utan åtskillnad, men vi är tänkande vassrör. Som sådana skall vi tänka ödmjukt, anställa fromma, upplyggliga betraktelser, som det anstår ett bräckligt rö... Vi måste tro att den världshistoriens stora process som tänkaren kallat för kvalfull ock-så är gudomlig." Alltså; det var moralen, inte spjärna mot Hitler, utan i stället i ödmjukhet inför skeendet hälsa honom som Guds ambassadör.

Nu är Hitler inte användbar för denna sorts djupsinne. Men hr Böök förtröstar inte. Ryssland har blivit "Europas huvudmakt". Kan vi kalla detta resultat av kriget "tvisterikt och uppbyggligt"? Ja, vi kan det; om vi nämligen kan ana att tro att detta faktum var den nödvändiga förutsättningen, den ovumbärliga faktorn i den gudomliga försynens uppfostran och välsignelsplan med människligheten". Med nästan samma uttrycksätt — varför inte bruka alldeles samma ord? — som inför Hitler betygar hr Böök alltså på Guds vägnar att Rysslands maktställning är i sin ordning.

Som "filosofi" är detta under all kritik. "Allt som är, är rätt": denna Popes sats är den obeskrivligt torftiga kärnan i tankegången. Som mänsklig bekännelse är saken ännu mera olustig. Hr Böök är för snabb i vändningarna; hans hade fel då han gav Hitler försvnens fullmakt 1940, och han borde ha lärt sig att inte så beskäftigt falla Gud i ämbetet. Då han nu, för att bruka hans egna ord, vid det månskliga medvetandets yttersta horisontlinje anar det outsägliga och fördolda bakom den blå förlåten är realiteten helt enkelt att han än en gång är en alltför toujours betjänt bekom historiens disk, att han vänar sin iver att avsäga sig förnuft och värderingsförmåga inför makten.

PRESSGRANNAR

Försvarsvrågan har väckt in i en vederbörlig sorn utmärker sig för allmän ostadighet. På det utrikespolitiska fältet står det och väger mellan fortsatt kallt krig och avspänning. Nedrustningsfrågan tas då och då upp till ventilation, och likaså dryftas frågan om förbud mot användandet av atomvapen. Men hittills har det och vist kommit föga närmare varandra, skriver NP. Militär Tidskrift i en ledare:

Den ryska fredspropagandan vilkommas i den mån den utlöser ej i handling men regeringarna på västsidan av på den med viss misstro. Vad nedrustningsfrågan beträffar, ställer de sig skeptiska till möjligheten av en kontrollerad begränsning av stridskrafterna.

Man befarar att syftet med de ryska démarcherna bl.a. är att åstadkomma en ensidig nedrustning i väster med ty åtföljande dominans för ryssidan, såsom fallet var under de närmaste åren efter krigsslutet 1945:

Man misstänker, att ryssarna blott ylla få till stånd en tillfällig lugnperiod, under vilken de själva kunna rusta upp och inhämta västsidans försprång på atomvapens område. Vim av erfarenheter från de sista tjugo åren känna sig de demokratiska regeringarna ej längre benägna att godtroget lockas av de diktaturerna förlitar och de ha tagit lärdom av ett utlandande på 1930-talet av Baldwin, som på tal om krigspotentialen förklarade, att en demokrati alltid ligger två år efter en diktatur. Ryssarna å sin sida känna sig hotade av i deras taget declmera sina divisioner eller begränsa sin rustningsindustri. Misstron har grävt sig djupt mot i världen och så länge den består, finnas små utsikter till sådan försvarande förbättring.

En världen, under betryggande former genomföra en nedrustning, vore detta en nåd att ställa bedja om. Den uppvisning som förstärkt efter andra världskrigets slut har präglats av överhetning och hyperterfi. Särskilt amdaterna har svårt att följa med i den våldsamma galoppen och riskerar att komma på efterkälken. Den militärtekniska utvecklingen accelererar som i en geometrisk serie, och kraven på pengar och teknisk personal blir till slut så stora att man tappar andan!

För alla ansvarskännande ter det sig emellertid utesluter, att en enstat som Sverige med dess utsatta läge kan påbörja en nedrustning. Förrän en allmän kontrollerad nedrustning igångsatts bland stormakterna. Förhastade beskärningar av vår nuvarande militära styrka skulle icke vara till gagn för Sverige och för övrigt ej heller för Norden i dess helhet.

Det kan dessutom sägas att en enskilt utrikespolitisk balans i Europa ej kan vinnas förrän de rysks militära resurserna bringas till fastställd nivå och det militära tomrummet i det centrala Europa utfylls:

Om ovanstående analys är riktig, innebär detta, att vi i Sverige få av tiden av bestående nedrustningen och hallt pröva vad som förnägtar i världen.

Detta innebär ej att man förpuppar den reformverksamhet som alltid måste försiggå i en krigsmakt:

Kravet på modernisering kvarstår och detta accentuerar i samma mån som den tekniska utvecklingen skrider framåt. Man kan då

Cortison i salva nytt mot eksem

Om ett nytt medel särskilt mot eksemsjukdomar av olika slag skriver i senaste numret av Svenska Läkartidningen överläkaren vid Södersjukhusets hudavdelning, docent Bo Bäfverstedt.

Det gäller hydrocortison i salvform. Binjurebarkhormonet cortison har varit känt i flera år och har länge använts i hudterapeutiska handlingen i form av invärtes medicinering. Ett framsteg är nu att man sedan ett par år fått renframställt hydrocortison som i läkarpraktiken visat sig mycket verksamt vid den lokala hudbehandlingen av många av de olika typiska sjukdomarna, särskilt eksem av olika slag, såsom tvättmedels- och andra yrkeseksem, nätjölkseksem hos barn etc. Preparatet som tillverkas av olika firmor är emellertid ganska dyrt. Det kan enligt artikeln inte heller ersätta övrig medicin på grundsätet och hjälper inte i pro-procentigt i alla fall, men innebär dock ett värdefullt tillskott.

Systemet öppet till klockan 18

Systembolagen skall fr. o. m. 3 oktober, då sprtien släpps fri, hålla öppet på andra tider än de nuvarande. De nya tiderna blir mera lika vanliga butikstider, med öppet mellan kl. 9 och 18 måndagen—fredagar och 9 till 15 på lördagar. På några mindre orter kan det dock tänkas att utminutringsställena för öppna senare på morgnarna.

Stängda kommer butikerna som förut att vara påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyksrafton. I oktober i år skall de hållas stängda för inventering av varulagren.

800.000 i skulder
8.000 i tillgångar

Med en konkursskuld som åklagaren rubricerade som sillsynt — den rörde sig om 800.000 kr. mot 8.000 i tillgångar — stod en affärsman från Saltsjöbaden på fredagen inför Södertörns häradsrätt. Den åtalade hade drivit en firma i Norrköping, som huvudsakligen ägnade sig med tillverkning av rostbeständigsmedel. Någon ordnad bokföring hade aldrig existerat och firman hade efter en kort glansperiod börjat gå allt sämre.

Under åren 1951—1952 hade han 86 konkursansökningar. Till slut hade affärsmannen börjat tapa upp försökt utan att leverera varor. Mot slutet hade han börjat med skattsflykt och även där tagit upp försäkrstillkivider utan att fullföljs leveranserna. Skulderna till skogsbolaget var till slut uppe i 200.000 kr. Han började då även använda de anställdas hälsakattependar. Till slut föll han efter för ockrare, vilka fråga sig, om den tekniska utvecklingens förlopp under den närmast följande tiderperioden redan nu kan i huvudsak fastställas. På den frågan kan man väl ej ge ett enakt svar men det förefaller, som om den hittiska försvarsverksamheten efter kriget nu hunnit så långt, att man kan spåra åtminstone vissa klara handlingslinjer. Vägledande bli givetvis i första hand de nya idéer, som bonat sig fram ur stormakternas omfattande experimentverksamhet.

OB-utredningen har pekat på en rad nya problemställningar men denna utredning var av begränsat format och måste behandla åtskilliga viktiga frågor på endast ett fåtal sidor. Det är önskvärt och behövligt, att OB-programmet i vissa stycken närmare utvecklas såsom för övrigt redan skett beträffande civilförsvaret.

Man efterlyser närmare besked på sådana viktiga punkter såsom atomvapenfrågorna, luftförsvaret, underhållsproblem m. m. Tiden är inne att lätta allmänheten få del av vissa partier av de stora utredningar som i samband med OB-beslutet gjordes inom olika högre staber:

En dylik upplysning här ihop med vårt demokratiska statsskick och med de allmänna strävandena att kryta folk och försvar samman. Genom att ständigt återkomma och presentera det mest moderna i den militära utvecklingen blir den saklliga upplysningen i tal och skrift det säkraste medlet att engagera allmänhetens intresse i våra försvarsproblem och ge den möjlighet att taga sitt ansvar inför framtiden.

Regeringen — och dess värre också den överväganden delen av pressen — synes ointeresserad, ja, motvillig, inför en sådan upplysningsverksamhet. Överbefälhavarens analys av vårt militärpolitiska läge — med krav på anskaffande av taktiska atomvapen som den viktigaste åtgärden — bemöte på de flesta håll med förlägen tystnad, total ovilja till debatt.

EN ISRAELISK KOLONIST dödades då bevämnade egypter på torsdagskvällen överföll en jeep mellan två byar ett par kilometer norr om Gazaområdet, omtalar en israelisk pressofficer. Enligt preliminära rapporter anföll jeepen med handgranater och eld från automatvapen.

På grund av ombyggnad är vår affärslokal stängd 27—30 augusti

Saab
DESPOTEN
Birger Jarlsgat. 13

Skolstriden i Godås hårdnar
Lärares barn stannar hemma

Från Dagens Nyheters korrespondent

SAFFLE, fredag.

Hösterminen för skolorna på Värmlandsnäs började på fredagen. En av skolorna låg dock tyst och öde, nämligen Godås skola längst ut på näset. Kommunalfullmäktige och skolstyrelsen har hittills vunt sig ovanlägga i att beslut att den in skolan nu, men föräldrarna, som bolat med skolstrejk om de inte får behålla sin skola, är också orubbliga. De 32 barnen från Godås och trakten däromkring, som enligt skolstyrelsen skulle sändas till andra skolor, stannade alltså på föräldrarnas uppmaning hemma från undervisning.

— Vi vill visa myndigheterna att vår protestskrivelse med hot om strejk inte är löst prat, säger föräldrarnas talesman, hr Evert Otterstam. Som skäl för ådragningen har anförts att Godås skola ligger olämpligt i socknen. Det är inte riktigt. Här är bebyggelsen så gott som tätast på hela Värmlandsnäs, och elevantalet vid Godås skola är större än vid Millesviks skola. Att det skulle bli billigare att föra eleverna drygt en och en halv mil med skolskjuts och undervisa dem i Millesvik kan inte heller vara riktigt. Från myndigheterna har det också satt man därigenom kan spara in en lärartjänst, men lärarinnan, som tillsvidare vid Godås, skall överföras till Millesvik. Skolskjutsarna har kostnadsberäknats till i runt tal 300 kr. om dagen, vilket myndigheterna har slutat över med att "denna utgift får vi hjälp med av staten".

Folkskollärare Edvin Marcussen vid Gunnerudz skola har en dotter, som skulle flyttas till Millesviks skola. Han stödar emellertid han i flera fall fick betala med upp till 50 procent i ränter. Den åtalade hade undergått sinnesundersökning och såväl åklagare som försvarar sig att mannen skulle betraktas som straffri. Åklagaren yrkade på att mannen omedelbart skulle intagas på sinnesjukhus, men försvaret bestred detta. En del av rättegången skedde inför stängda dörrar. Rätten beslöt att dom skulle falla på lördag.

DAGENS NYHETER

TRÄDGÅRDSGATAN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 48 60 o.
för riksanslutna: 22 40 20
Telegramadress: Dagenyheter
Postgiro- / Giik (för annonser) nummer 1617 (för prenumeration)

Chefredaktör: Herbert Tingsten (Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: Carl Kalmberg
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Rudman
Dagens Nyheters Aktiebolag: Verkst. direktör: Helge Hedbom
PRENUMERATIONSPRISEN
A — Stockholmsupplagan

	stor-Stlhms tidningsområde	övriga landet
Månad ..... kr.	6:75	6:25
Kvartal ..... kr.	19:75	18:25
Halvår ..... kr.	39:—	36:—

ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1955 tillhandahålles på begäran.
Från starten nr 30642
Dagens Nyhetens tryckeri, Stockholm 1955

KATARINABOR!

Rösta på församlingens egen präst

Kyrkoadjunkt Arne Dahlin

vid komministervalet i Katarina Kyrka söndagen den 28 augusti 1955 kl. 12.30—17.00.

Varmt intresserade Katarinabor.

NORBA sophämtningssystem har icke överträffats

utgör resultatet av uppfinningar enligt bl. a. 16 gällande svenska patent och patentansökningar

Detta jämte mångårig erfarenhet bestyrker NORBA-systemets banbrytande utveckling på sophämtningens område för uppnående av förenkling, effektivitet, driftsäkerhet och anpassning till givna förutsättningar.

Vårt system är ingen falsk förklädnad för modern sophämtning. NORBA-systemet behöver icke öka hämtningskostnaderna mera än ett ofullgånget system, som betecknas medelvärg mellan gammalt och nytt och i verkligheten är öppen tömning. Den patenterade, hydrauliskt drivna tömningsanordningen tömmer kärlen automatiskt, varigenom personalen befrias från påfrestande arbete med upplyftning av kärlen. Tömningsanordningar kan utföras för sluten tömning även av ett eller flera sopkärl av godtyckliig, icke standardiserad konstruktion.

Gummitätning för behållarens baklucka hindrar läckage.

Den i Sverige mest använda komprimerande sopbilen heter NORBA, och den tillfredsställer stora fordringar på kvalitet.

För såväl stora som små samhällen är NORBA-systemet i allmänhet fördelaktigast. Underlät ej att kontakta oss även i tveksamma fall!

Bilarna kan förses med anordningar för upptining och desinfektion.

Leverans av sopvagnar och sopkärl för alla hämtningssystem samt latrinkärl, matavfallskärl och papperskorgar.

Begär upplysningar!

Se vår monter på Sit Eriksmässan (Mässgården SU, monter nr i 1049)

NORBA-bil typ KG med automatisk, sluten tömning av olika slags sopkärl, utsöll runda som fyrkantiga. Vid grov last av lösmassor sopbil om 9 kbm kuttvolym lastat 44,4 kbm lätta sopor, i vanliga fall lastar c:a 35 kbm. Lastförmågan beror på chassiets lastkapacitet. Bilen kan även utföras med större lastvolym.

NORBA-bil typ HB med automatisk höjdtömmare för städer och samhällen med sopor, som icke erfordrar höggradig komprimering. Lastar 5—15 kbm.

NORBA-bil typ E med kontinuerlig inmatning, komprimering, automatisk höjdtipning och tömning. En man tömmer sopkärlet utan mellanpaning. Lastar lätta sopor upp till ca 4 ggr kärlvolymen. Bilen i tippningsläge.

MASKINFABRIKS AB NORRBACKEN
BLOMSTERMÅLA
TELEFON 12 och 54

Här ligger mässbanken

Även i år erbjuder Handelsbanken utställare och besökare på St Eriksmässan snabb och bekväm bankservice. På bankkontoret i paviljong 4 kan Ni i lugn och ro sköta Era bankaffärer. Sakkunnig personal står till Ert förfogande, bl. a. med upplysningar i frågor som rör utlandsaffärer.

Öppet
vardagar 10—13, 14—16
söndagar 13—15
Telefon 61 80 52

Here is the Bank of the Fair

This year, too, the Svenska Handelsbanken offers exhibitors at and visitors to the St. Erik's Fair rapid and convenient banking service. At its Bank Office in Pavilion 4 you can transact your banking business on the spot. An expert staff is at your disposal for furnishing information on questions dealing with foreign business etc.

Open on weekdays:
10 a. m.—1 p. m. 2—4 p. m.
On Sundays: 1—3 p. m.
Telephone: 61 80 52

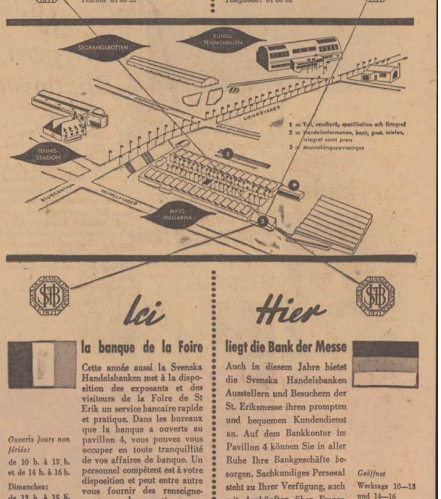

Ici la banque de la Foire

Cette année aussi la Svenska Handelsbanken met à la disposition des exposants et des visiteurs de la Foire de St Erik un service bancaire rapide et pratique. Dans les bureaux que la banque a ouverts au pavillon 4, vous pouvez vous occuper en toute tranquillité de vos affaires de banque. Un personnel compétent est à votre disposition et peut entre autre vous fournir des renseignements sur les questions concernant les affaires avec l'étranger.

Ouverts jours non fériés:
de 10 h. à 13 h. et de 14 h. à 16 h.
Dimanches de 13 h. à 15 h.
Téléphone 61 80 52

Hier liegt die Bank der Messe

Auch in diesem Jahre bietet die Svenska Handelsbanken Ausstellern und Besuchern der St. Eriksmesse ihren prompten und bequemen Kundendienst an. Auf dem Bankkontor im Pavillon 4 können Sie in aller Ruhe Ihre Bankgeschäfte besorgen. Sachkundiges Personal steht zu Ihrer Verfügung, auch mit Auskünften über Fragen der Auslandsgeschäfte.

Geöffnet
Werktags 10—13 und 14—16
Sonntags 13—15
Telefon 61 80 52

SVENSKA HANDELSBANKEN

Huvudkontor:	*Head Office:*	*Säge social:*	*Hauptsitz:*
ARSENALSGATAN 11, STOCKHOLM	ARSENALSGATAN 11, STOCKHOLM	ARSENALSGATAN 11, STOCKHOLM	ARSENALSGATAN 11, STOCKHOLM
322 Kontor över hela landet.	322 branches throughout the country.	322 succursales dans tout le pays.	322 Filialen im ganzen Lande.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.